

Gedeputeerde Staten**De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland**T.a.v. de statengriffier
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Bidbook OV toekomstbeeld Zuid Nederland	20029427 		

Middelburg, 29 september 2020

Geachte voorzitter,

Bijgaand bieden wij u het 'Bidbook OV Zuid Nederland' aan. Dit is een onderdeel van de landelijke uitwerking Toekomstbeeld OV 2040. Dit Bidbook is opgesteld op verzoek van Staatssecretaris Stientje van Veldhoven. Zuid Nederland heeft deze handschoen opgepakt samen met grote steden, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen.

Voorgeschiedenis:

In 2015 is gestart met de samenwerking tussen Rijk, regio's, vervoerders en ProRail om tot een gemeenschappelijke landelijke visie op het OV te komen. Eind 2016 heeft dat geleid tot een door alle partijen onderschreven ambitie voor het toekomstige OV (zie [Overstappen naar 2040](#)). Daarna hebben de deelnemers, in een programma met verschillende projecten, gewerkt aan de nadere invulling van deze ambitie. Deze nadere invulling heeft begin 2019 geresulteerd in de **contourennota Toekomstbeeld OV 2040** (zie: [Contourennota Toekomstbeeld OV](#))

In de contouren van het Toekomstbeeld OV wordt via drie pijlers geschetst op welke wijze we het OV van de toekomst in Nederland gaan vormgeven. Ten eerste de focus op de kracht van het OV, met daarbinnen een frequente verbinding in een ring van steden, een versnelde aansluiting van de landsdelen en een hoogwaardige verbinding met onze buurlanden. Ook het vormgeven van een (bus)netwerk met Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) en rekening houden met goederenvervoer hoort tot deze pijler. Aan de randen van stedelijke gebieden en in dunbevolkte regio's moet worden geïnvesteerd in nieuwe, gebruiksvriendelijke en slimmere voorzieningen. Voorzieningen die aansluiten op de behoeften van reizigers, zoals deelauto's, zelfrijdende busjes en e-fietsvoorzieningen. Ten tweede een drempelloze reis, waarbij stations binnen en buiten die ring hoogwaardige knooppunten zijn voor een drempelloze aansluiting op lokaal of regionaal vervoer en de fiets. Naast de treinstations worden binnen deze pijler ook de bus knooppunten uitgewerkt. En ten derde wordt er geïnvesteerd in veiligheid, duurzaamheid en het ontzien van omwonenden. Partijen hebben via de contourennota zich verbonden aan 46 acties ter nadere uitwerking en uitvoering.

Het Bidbook:

Het nu voorliggend Bidbook heeft betrekking op Zuid Nederland en is onderdeel van de landelijke uitwerking van het OV toekomstbeeld. Het heeft betrekking op de netwerkuitwerking spoor en het netwerk van hoogwaardige buslijnen daar waar er geen spoorlijnen zijn of treinstations. Het betreft hier de invulling van landelijke netwerk. De verdere invulling van het provinciale netwerk zal plaatsvinden in de Regionale Mobiliteitsstrategie.

Het Bidbook is gericht op 2040 en samen met het Rijk willen we toewerken naar een langjarige investeringsagenda. Wij doen dat via een **Hink-Stap-Sprong**. Eerst de basis op orde door de dienstregeling te verbeteren (Hink). Dan het netwerk robuust maken en door ontwikkelen (stap) en dan zijn we klaar voor het maken van een schaalessprong (sprong). Voor Zeeland zal dat uiteindelijk moeten resulteren in 2 intercity's en 2 sprinters per uur. Daarnaast is de ambitie een sterke HOV buslijn. Deze

HOV-lijn verbindt de Zeeuwse eilanden, een aantal grotere Zeeuwse steden en de steden Gent en Rotterdam snel en direct met elkaar.

Zeeland kent nog geen HOV lijnen. Deze zijn hoogfrequent met hoge kwaliteit gecombineerd met knooppunten met diverse overstap- en verblijfsvoorzieningen. Met bovengenoemde Zeeuwse HOV lijn willen wij een sterke noord-zuid as ontwikkelen, naast de Oost-West as die door de Zeeuwse spoorlijn wordt gevormd. Het gaat om versterking en verbetering van bestaande buslijnen en knooppunten.

Wat betreft spoor is heel concreet de volgende Zeeuwse uitwerking te noemen:

- Internationaal: één keer per uur een Intercity van Roosendaal naar Antwerpen en een HOV lijn van Terneuzen naar Gent;
- 2x per uur een intercity en 2 x per uur een sprinter
- Goederen: voldoende goederenpaden op de Brabantlijn, aanleg van Rail Gent Terneuzen en de VEZA boog;

De uitwerking van de HOV lijn via de noord-zuid as wordt meegenomen in de voorbereiding van de Regionale Mobiliteitsstrategie voor Zeeland. Dit zal natuurlijk moeten aansluiten bij een stevig Zeeuwse mobiliteitsnetwerk met snelle frequente busverbindingen in combinatie met diverse vormen van kleinschalig flexibel vervoer, de inrichting van de knooppunten en één plan, boek en betalingssysteem voor de deur tot deurreis.

Op deze wijze heeft Zeeland een sterke Oost-West as én een sterke Noord-Zuid as die de Zeeuwse eilanden en regio's verbindt met het omliggende stedennetwerk.

Het is een ambitieus eindbeeld waar we streven naar opname in de landelijke netwerkuitwerking spoor (LNS). Het zal ook niet in één keer gerealiseerd kunnen zijn. Daar moet hard aan gewerkt worden door het aantrekkelijker maken van het OV en zorgen dat het geheel ook exploitabel is.

Een eerste resultaat is al bereikt via het compensatiepakket van de Marinierskazerne, waarin dezelfde stapsgewijze opbouw is opgenomen. Omdat voor station Breda de capaciteit ontbreekt om de sprinters door te trekken, zal de directe verbinding voorlopig nog gericht worden op de Randstad. Het is onze ambitie wel om in de toekomst ook een directe verbinding Breda-Vlissingen (met de sprinter) te creëren naast de directe verbinding met de Randstad (met de intercity).

Het opstellen van het Bidbook Zuid Nederland maakt in onze opvatting een integrerend onderdeel uit van de verdere uitwerking van het landelijk toekomstbeeld OV of anders gezegd is het **bod** van Zuid Nederland aan de staatssecretaris. Dit bod bevat naast een visie en een hoge ambitie tevens de bereidheid te investeren.

Landelijk wordt nu nog gewerkt aan de verdere uitwerking van de drie werksporen namelijk; de Landelijke Netwerkuitwerking Spoor (LNS), Ketens en Knooppunten en BTM/BRT. Het laatste heeft betrekking op aansluitend vervoer met Bus, Tram of Metro en het zogenaamde Bus Rapid Transit dat vergelijkbaar is met HOV vervoer. Op 4 november a.s. zal in bijzijn van de staatssecretaris op de landelijke spoortafel de landelijke uitwerking gepresenteerd worden.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlage: 1.